

---

# Janowo, st. I, wykop 4-4c, gm. loco, woj. warmińsko-mazurskie

---

Informator Archeologiczny : badania 33, 224-225

---

1999

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

się uchwycić skraj południowo-zachodni cmentarza szkieletowego, który w zasadzie pokrywa się z pierzeją północno-wschodnią ulicy Księcia Władysława Białego (wykop l c). Podczas prowadzonych nadzorów pozyskano stosunkowo nieliczny materiał zabytkowy w postaci fragmentów naczyń ceramicznych oraz kaflów garnkowych i płytowych, a także pojedynczych przedmiotów metalowych (żelaznych), reprezentujących szerokie spektrum chronologiczne, poczynając od schyłku późnego średniowiecza, a na fragmentach współczesnych kończąc.

Materiały i dokumentacja z badań znajduje się w Archiwum WKZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

**JANOWO**, st. I, wykop 4-4c, gm. *loco*, woj. warmińsko-mazurskie

- stare miasto (XV-XX w.)

Nadzory archeologiczne przy pracach ziemnych pod wymianę przewodów telekomunikacyjnych, przeprowadzone w terminie od 28 października do 12 listopada, przez mgr Adama Mackiewicza (autor sprawozdania, ARCHEO-ADAM). Finansowane przez Telekomunikację Polską S.A. w Olsztynie. Pierwszy sezon badań.

Nadzory prowadzono w obrębie wykopu liniowego, wytyczonego wzdłuż ulic Mławskiej, Przasnyskiej oraz wokół rynku (obręb Placu Kościuszki). Wytyczone wykopy otrzymały numery porządkowe od 4 do 4c na st. I. Większość prowadzonych prac ziemnych nie wykraczała poza obręb wcześniej wykonanych wykopów. Opisywane wykopy nie były głębokie, dochodziły do około 0,8 metra od współczesnej powierzchni gruntu. Mimo niewielkiej głębokości, na całej długości wykopu liczącej 204 metry, na głębokości wahającej się od 0,3 do 0,4 metra trafiono na warstwę czarnej ziemi z silnie rozdrobnioną ceramiką. W większości przypadków wykopy nie przecinały całkowicie tej warstwy. Nawarstwienia, które zgromadziły się ponad nią miały charakter nowożytnego zasypiska. Składało się ono w większości z brunatnej ziemi z drobinami gruzu i fragmentami nowożytnej ceramiki. Sytuacja stratygraficzna w większości wykopów powtarzała się. W kilku miejscach, zwłaszcza w trakcie prac przy wykopach pod studzienki telekomunikacyjne osiągnięto warstwę calcową. W zadokumentowanych fragmentach wykopów wzdłuż ulicy Mławskiej (wykop 4a), warstwę calcową stanowił szary, silnie nasiąkający wodą piasek. Bezpośrednio nad nim znajdowała się warstwa ziemi z ceramiką późnośredniowieczną. Ceramikę tę można datować na przełom XV/XVI wieku. Nad nią znajdowała się warstwa zasypiskowa, składająca się z brunatnej ziemi, piasku, fragmentów ceramiki budowlanej i nowożytnej ceramiki użytkowej. W dalszej części wykopu 4a sytuacja nie zmieniła się w sposób znaczący. Woda gruntowa nie podchodziła tu tak wysoko, więc całec stanowił tu jasno żółty piasek, nad którym pojawiła się cienka warstwa jasno brązowej ziemi. Nad nią ponownie pojawiła się warstwa z ceramiką późnośredniowieczną oraz nowożytnym zasypiskiem. Jedynie w obrębie Placu Kościuszki (wykop 4) pod warstwą czarno-brązowej ziemi z ceramiką późnośredniowieczną, stwierdzono obecność starszej warstwy kulturowej w postaci brunatnych piasków i brunatnej silnie spłaszczonej ziemi o różnych odcieniach. Wystąpiła tu silnie rozdrobniona ceramika, którą można wiązać z osadnictwem wczesnego okresu przedrzymskiego (późnolateńskiego) oraz okresu wpływów rzymskich, a konkretnie z kulturą przeworską. Fragmenty te występowały na znacznej długości wykopu, co wyraźnie wskazuje na fakt, iż mamy tu do czynienia ze stanowiskiem osadniczym. Bezpośrednio pod warstwą, którą wstępnie określono jako osadę przeworską, zalegał całec w postaci jasno żółtego piasku. Warstwę calcową uchwyciono jedynie w wykopach pod wymieniane studzienki telekomunikacyjne. W tych miejscach warstwa określona wstępnie jako pozostałości osady kultury przeworskiej miała miąższość nieprzekraczającą 0,3 metra.

Podobnie przedstawiała się sytuacja w wykopie 4b. Przebiegał on wzdłuż wschodniego ciągu zabudowy Placu Kościuszki. Tu także na odcinku około 16 metrów między 44 a 60 metrem wykopu

trafiono na mniej liczne fragmenty ceramiki z młodszego okresu przedrzymskiego i okresu wpływów rzymskich (kultura przeworska). Na pozostałych odcinkach wykopów nie stwierdzono obecności ceramiki starszej niż późnośredniowieczna. Stratygrafia tych wykopów nie odbiegała znacząco od wcześniej zaobserwowanej w wykopie 4a. Na ostatnim zadokumentowanym odcinku (wykop 4c) nie stwierdzono większych zmian stratygraficznych. Wystąpiły tu jedynie nawarstwienia schyłkowe późnośredniowieczne i wczesnonowożytnie oraz nowożytnie.

Na uwagę zasługuje fakt, że największe nasilenie występowania ceramiki późnośredniowiecznej i wczesnonowożytnej stwierdzono wzdłuż ulicy Mławskiej już poza obrębem objętym ochroną konserwatorską. Podobną sytuację stwierdzono także podczas nadzorów archeologicznych prowadzonych przy okazji budowy kolektora ściekowego. Uchwycono tu mianowicie fragment drewnianego traktu, który wydatowano metodą dendrochronologiczną na przełom XVI i XVII wieku (próbę została wydatowana na okres po 1599 roku).

Materiały i dokumentacja z badań znajduje się w Archiwum WKZ w Olsztynie.

Badania nie będą kontynuowane.

**Klonówka**, st. 7, gm. Starogard Gdański, woj. pomorskie, AZP 19-44/6 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

**Klonówka**, st. 46, gm. Starogard Gdański, woj. pomorskie, AZP 19-44/22 – patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

**Kłósów**, st. 7, gm. Wiązów, woj. dolnośląskie, AZP 86-31/35 – patrz: późne średniowiecze

**Kolonia Chabielice**, st. 11, gm. Szewców, woj. łódzkie – patrz: wczesna epoka żelaza

**Koprzywnica**, st. 111, gm. *loco*, woj. świętokrzyskie, AZP 91-72/318 – patrz: późne średniowiecze

**Korzkiew**, st. 1, gm. Zielonki, woj. małopolskie, AZP 100-56 – patrz: późne średniowiecze

**KOSZALIN** - Stare Miasto, Kwartal staromiejski, woj. zachodniopomorskie, AZP 15-21

- zabudowa miejska kwartału (średniowiecze, czasy nowożytne),

Badania prowadził mgr Roman Kamiński (autor sprawozdania, Pracownia Archeologiczna Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie). Finansowało Przedsiębiorstwo Budowlane Pro —Bud mgr inż. Mariana Jagiełki z Kołobrzegu. Trzeci sezon badań.

Kontynuowano prace z lat 1997 - 1998. Ich celem było rozpoznanie zabudowy średniowiecznej i nowożytnej kwartału. Wyprzedzając harmonogram prac budowlanych badaniami objęto narożnik południowo-zachodni kwartału wzdłuż ulicy bpa Cz. Domina Krzywoustego i częściowo ulicy Krzywoustego (dawna zwarta zabudowa), oraz partie podwórka w jego części zachodniej. Realizowano trzy wykopy (IX - XI) o łącznej powierzchni 870 m<sup>2</sup>. W wykopie IX zlokalizowanym w narożniku kwartału odsłonięto małe fragmenty najstarszej średniowiecznej warstwy osadniczej datowanej nie-licznym materiałem ceramicznym na wiek XIII. Z warstwą tą związane były trzy małe jamy o bliżej nieznanym przeznaczeniu. Warstwa zachowała się jedynie w partiach niepodpiwniczonych budynków. Pozostałe, młodsze warstwowanie, to poziomy niwelacyjny i wypełniska piwnic.

Jedną z pierwszych budowli murowanych w wykopie był prostokątny budynek usytuowany po osi wschód-zachód. Zachowały się jego solidne kamienne fundamenty i rolki z cegły gotyckiej w ścianie południowej oraz duże fragmenty posadzki ceglanej. Wstępnie budowlę tą datujemy na wiek XVII.